

at faa en Ordning i Stand, vil jeg dertil svare, at det Tidspunkt, da Kommunen kommer til Staten om at faa en Ordning paa dette Omraade, vil efter min fulde Overbevisning ikke indtræde. Hvis den Ordning, her er foreslaaet, ikke kommer i Stand, vil Udviklingen ske naturligt ad den Vej, naar Tidens Krav fører det med sig, at Bebyggelsesplaner blive lagte for de Jorder, Kommunen ejer nord for Fjellederne, og naar Bebyggelsen først der er begyndt, vil ethvert Spørgsmaal om Bebyggelse af de Arealer, der her er Tale om, at Kommunen skulde have fri Raadighed over, være opgivet eller i hvert Fald skudt ud i en Fremtid, vi ikke kunne overse nu. Saaledes ser jeg paa dette Spørgsmaal efter min bestemte Overbevisning. Naar Forholdene med Hensyn til Værdien af de Arealer, som Kommunen faar til Raadighed, ere saa usikre, som jeg her har antydet, følger det her af, at det er en Umulighed at faa en virkelig Taksation af, hvad disse Grunde ere værd i Dag. Der er en indirekte Fordel for Kommunen, som det selvfølgelig maa erkendes, opnaas straks ved dette Arrangement og det er den, at Kommunen bliver Herre over at skabe gode og lette Forbindelsesveje mellem den østlige Del af Byen og Nørrebro, et Forhold, som kan have saa meget mere Betydning for Øjeblikket, som de betydelige Anlæg, der ske i den østlige Del af Byen, maaste kan gøre det antageligt, at denne Bydel vil gaa en livligere Udvikling i Møde. Men naar man, afsat deraf, skulde opgøre det pekuniære Resultat for Kommunen i Øjeblikket af denne Overenskomst's Vedtagelse, vil jeg sige, at man kommer til at se ikke paa Indtægtsiden men paa Udgiftssiden. Det er muligt i en fjernere Fremtid, at Indtægtsiden kan vise et godt Resultat, men for Øjeblikket, for nærværende Tid er det Udgiftssiden, som vil træde frem. Det første, som der er Spørgsmaal om, er en Aflevering af Christianshavns Fælled, de 100 Tdr. Land, til Staten i afvandt og drænet Tilstand. Dertil har Kommunen en konstant Udgift af 113,000 Kr. Det næste bliver en betydelig Beføstning til Udvidelse af Blegdamsvejen, i hvert Fald uden for Høspitalet, saa snart det forlanges fra Statens Side. Men dertil kommer et øjeblikkeligt aarligt Indtægtsstab af Veje, som Kommunen oppebærer af de Arealer, som afstaaes til Staten. Det er ikke noget helt ubetydeligt Beløb; det er et Beløb, som repræsenterer en Kapital paa over 500,000 Kr. Der af vil ganske vist maaste en mindre Del kunne indvindes ved senere Arrangementer, men som det ærede Ting vil

se, viser den foreløbige Opførelse kun Tab for Kommunen. Jeg vil endnu over for de Forlangender, som her fra flere Sider ere stillede i det høje Ting om en Taksation af de enkelte Arealer, gøre opmærksom paa et Moment, som ikke er fremdraget under Forhandlingerne her, men som under denne Sags tidligere Forhandlinger, har været fremdraget, det er et Moment, som jeg for mit Vedkommende ikke kan andet end tillægge nogen Betydning. Den Servitut, som her er Tale om nu at forsøge afløst, den Brugsret, som man har kaldt det, den Ret, som Militæretaten har til at øsere paa Fjellederne, for andet er det ikke, den savner ethvert som helst privatretsligt Grundlag, enhver som helst privatretslig Hjemmel, det er en Byrde, som er lagt ved et Magtsprvg fra Statens Side paa Kommunens fri, utvillomme Ejendomsret. Flere af disse Grunde, som jeg høre ind under Fjellederne, ere endog saa ligefrem tilkøbte af Kommunen i fordums Tid, men ikke desto mindre har Staten paa en Gang tiltaget sig denne Ret ved et Magtsprog, uden nogen som helst Tale om Erstatning paalagt denne Servitut, denne Byrde paa Kommunens Jorder. Det er noget, som kunde gaa i fordums Dage, de Herrer ville vide, at i vore Tider lader det sig ikke gøre. Følgen deraf har ganske naturlig været, at i saadanne Tilfælde, hvor der tidligere har været Spørgsmaal om delvis at afløse denne Servitut paa Fjellederne — det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgtreds (H. Holm) har allerede omtalt saadanne Eksempler, nemlig de Pladser, hvor nu Sankt Johannes Kirke ligger, og hvor Sankt Jakobs Kirke ligger — i saadanne Tilfælde har der ikke med et Ord været Tale om nogen som helst Erstatning til Staten for Afløsningen af Servituttens. Det er fulgt af sig selv, og det er en ganske klarlig Ting efter den Oprindelse, som denne saakaldte Brugsret har Naar der nu er Tale om at afløse Statens Brug og Benyttelsesret for en større Del af Arealer, paa hele den Del, som stilles til Kommunens Disposition, saa stiller Kommunalbestyrelsen, som jo figura udviser, sig ikke saaledes, at den bestrider denne Ret, som fra gammel Tid har bestaaet, den har tværtimod uden Hensyn til den Oprindelse, som den har, erkendende den faktisk bestaaende Tilstand, erklæret sig rede til meget betydelige og alvorlige Ofre. Men naar Forholdet med Hensyn til Servituttens Oprindelse er det angivne, forekommer det mig dog lidet rimeligt, og jeg vil gaa videre, saa forekommer det mig end ikke ganske i sin Orden, naar man fra Statens Side alt for stærkt infi-